

Osmanlı Devleti ile Avusturya Devleti arasında 1683 II. Viyana Kuşatması'ndan beri devam eden mücadele 1699 yılında Karlofça Antlaşması'nın imzalanması ile sona ermiştir. Barış Antlaşması uzun müzakerelerden sonra gerçekleşmiştir. Antlaşma maddelerinin yazılı olduğu belgelerden biri Osmanlı Türkçesi olarak hazırlanmış ve belgenin en altında hem Osmanlı hem de Avusturya temsilcilerinin isim ve mühürleri yer almıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki bilim dallarından hangisi Karlofça Antlaşması'nın yazılı olduğu belgenin incelenmesinde tarihe yardımcı olduğu söylenemez?

- A) Heraldik
- B) Sicillografi
- C) Diplomasi
- D) Filoloji
- E) Paleografya

SORU 2

TYT

-**Herodotos:** Tarih, insanların ve insan topluluklarının başlarından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.

-**İbn-i Haldun:** Tarih, gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır.

-**Zeki Velidî Togan :** Tarih, insanlığın eylem ve fikirlerinin gelişimini takip eden, fertler ve toplumlar tarafından gerçekleşen eylemler ve ortaya atılan fikirleri ve bunların sonucunda gerçekleşen olayları inceleyen bilimdir.

-**Edward Hallett Carr :** Tarih, tarihçilerle olgular arasındaki kesintisiz etkileşim veya bugün ile geçmiş arasındaki bitmeyen bir diyalogdur.

Bilim adamlarının tarih bilimi ile ilgili değerlendirmelerine bakılarak;

I. Olayların ortaya çıkış sebeplerini araştırır.

II. Tarihî olayların belge ve bulgulara dayanarak incelemeye çalışır.

III. İnsan ve insan toplumlarıyla ilgili geçmişteki olayları inceler.

IV. Gelecekte ortaya çıkabilecek durumları öngörerek genellemelerde bulunur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I ve IV

D) I,II ve III

E) I, II ve IV

SORU 3

TYT

Zaman, başlangıçtan bugüne gelen ve geleceğe doğru akan kesintisiz bir süreçtir. İnsan tarihin en eski devirlerinden itibaren anlaşılması ve anlatılması zor olan zamanı görünür hale getirmeye çalışmıştır. Bu amaçla toplumlar farklı dönemlerde yaşanan gelişmelere bağlı olarak zamanı gün, ay, yıl adını verdiği bölümlere ayırarak çeşitli takvim sistemleri oluşturmuştur.

Buna göre toplumların takvimleri oluşturmasında ,

- I. Zamanı anlamlı hale getirme isteği
- II. Toplumların bazı alanlardaki ihtiyaçları
- III. Bireysel bir zaman kavramı oluşturma isteği

gibi gelişmelerden hangilerinin etkili olduğundan söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

SORU 4

TYT

Tarih bilimi geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguları kronolojik bir süreçte ele aldığı için olay ve olgular arasında neden-sonuç ilişkilerini ortaya koyar. Böylece bireylerde çok yönlü düşünme yeteneği gelişir ve bireyler tarihî süreçte meydana gelen değişimleri ve süreklilikleri algılar.

Geçmişte yaşamış insanların değer yargıları, olaylara ve dünyaya nasıl baktıkları ve ne hissettikleri tarihsel empati ile anlaşılabilir. Bunun sonucunda insanların geçmişi anlama becerisi gelişir. Ayrıca diğer toplum ve milletlerle yapılan karşılaştırmalar, bireye özgüven kazandıracak gibi başka milletlere empati duymasını sağlar. Bu empati, dünyanın mirasını anlayan insanı, kendisi ve çevresiyle barışık bir birey olarak geliştirir.

Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin birey ve topluma kazandırdığı faydalardan biri değildir?

- A) İnsanların sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.
- B) Millî ve toplumsal kimliğin inşasında önemli rol oynar.
- C) Milletlerin ortak hafızasını biçimlendirir.
- D) Zamana bağlı değişmelere uyum sağlamasına yardımcı olur.
- E) Günümüz değer yargıları ile geçmişin değerlendirilmesine katkı sağlar.

SORU 5

TYT

Tarih, zaman içinde meydana gelen insan faaliyetlerini ve bu faaliyetler sonrası ortaya çıkan eserleri inceleyen bir bilim dalıdır. Tarih bilimi, insanlığın ortaya koyduğu faaliyetleri sosyal, siyasi, ekonomik, kültürel, askeri ve dinî olarak sınıflandırabilir.

Buna göre aşağıda verilen tarihi olaylardan hangisinin sınıflandırması doğru değildir?

A) I. Dünya Savaşı - Askerî

B) İslamiyet'in doğuşu - Dinî

C) Orta Asya'dan Türk göçleri - Sosyal

D) Sanayi Devrimi - Kültürel

E) Cumhuriyet'in ilanı - Siyasi